

Vergaderjaar 2024–2025

28 676

NAVO

Nr. 480

BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 31 januari 2025

Hierbij stuur ik u de geannoteerde agenda voor de bijeenkomst van de NAVO-ministers van Defensie (DMM) op 13 februari te Brussel.

De SG NAVO heeft aangekondigd twee werksessies bijeen te roepen. Bondgenoten spreken elkaar in de besloten eerste sessie over het verstevigen van de bondgenootschappelijke afschrikking en verdediging, het opschalen van de defensie-industrie en NAVO missies en operaties. Tevens wordt er vooruit gekeken naar de NAVO-top in Den Haag, en spreken de bondgenoten over de belangrijkste besluiten die daar voorliggen. Daarna zal in de *NATO-Ukraine Council* (NUC) gesproken worden met de Oekraïense Minister van Defensie over de voortgang van de operationalisering van *NATO Security Assistance and Training for Ukraine* (NSATU) en het verder bestendigen van de veiligheidssteun voor de lange termijn.

Afschrikking en verdediging

Bondgenoten blijven in gesprek over de genomen en te nemen stappen om de afschrikking en verdediging van de NAVO te versterken. SACEUR zal een update geven over de invulling van de militaire verdedigingsplannen. De NAVO moet in staat zijn het verdragsgebied te verdedigen in het geval van een grootschalig militair conflict. SACEUR zal wijzen op de noodzaak de bestaande hoge risico's bij uitvoering van de plannen te verlagen door middel van het vergroten en verbeteren van onze militaire capaciteiten. De urgentie om de capaciteiten te versterken, zal er naar alle waarschijnlijkheid toe leiden dat de concept NAVO-capaciteitsdoelstellingen waarover ik uw Kamer eerder over heb geïnformeerd¹ al in juni door Ministers van Defensie vastgesteld zullen worden, in plaats van het eerder gecommuniceerde oktober.

¹ Kamerstuk 28 676, nr. 472 van 8 november 2024.

De uitdagingen voor de Europese veiligheid zijn groot. Europese bondgenoten moeten meer verantwoordelijkheid nemen voor de veiligheid van ons continent, onder andere door het leveren van de benodigde capaciteiten, zoals in NAVO-verband vastgesteld. Deze capaciteiten opbouwen en in gereedheid brengen vraagt naast tijd en volharding ook significante financiering. Op deze ministeriële bijeenkomst zal naar verwachting ook vooruit gekeken worden naar de NAVO-top in Den Haag, waar bondgenoten zullen evalueren of de huidige *Defence Investment Pledge* volstaat voor de huidige veiligheidssituatie. SG NAVO heeft met zijn speech van 13 december het startschot gegeven: «to prevent war, NATO must spend more.» Bondgenoten zijn het er over eens dat 2% de absolute ondergrens is. Dit kabinet zet met de aanvullende investeringen uit het Regeerprogramma (bijlage bij Kamerstuk 36 471, nr. 96) en de ontwerp-begroting 2025 en het wettelijk verankeren van de 2% BBP als ondergrens een stap om te kunnen voldoen aan de capaciteitsdoelstellingen van de NAVO. Ik zal erop blijven aandringen dat iedere bondgenoot een eerlijke en duurzame bijdrage aan onze collectieve veiligheid levert.

Het blijft nodig om te investeren in Defensie. Een investering in Defensie is een investering in Nederland: in onze veiligheid, maar bijvoorbeeld ook onze industrie. Zoals eerder aangekondigd analyseert Defensie momenteel wat de aanvullende NAVO-capaciteitsdoelstellingen financieel zouden kunnen betekenen.

Defensie-industrie

Om de aanvullende investeringen in defensie efficiënt en op korte termijn te kunnen besteden, is het zaak dat bondgenoten de defensie-industrie versterken. Tijdens de top in Vilnius in 2023 namen bondgenoten het NAVO *Defence Production Action Plan* (DPAP) aan, gericht op het versterken van de defensie-industrie van bondgenoten, onder andere door het stimuleren van meer vraagbundeling en gezamenlijke aanschaf. Tijdens de DMM zal gesproken worden over een herziene versie van het DPAP, die tijdens de NAVO-top in Den Haag gepresenteerd zal worden. De herziening van dit plan ziet toe op het verder concretiseren van de doelen die in het DPAP werden uitgelicht. Ik steun de initiatieven die binnen de NAVO worden genomen om de defensie-industrie te versterken van harte. Nederland maakt bijvoorbeeld regelmatig gebruik van raamcontracten en vraagbundeling met andere bondgenoten via het *NATO Support and Procurement Agency* (NSPA). Om het belang te onderstrepen van het versterken van de defensie-industrie organiseert Nederland tijdens de NAVO-top in Den Haag ook een *side-event* over defensie-industrie, waarover ik u verderop in deze brief nader informeer.

Oekraïne

Nederland blijft Oekraïne onverminderd politiek, militair, financieel en moreel actief steunen, zolang als dat nodig is. 2025 is een cruciaal jaar voor Oekraïne en Europa. De omstandigheden aan het front blijven uitdagend. Ook blijft Rusland continu de energie-infrastructuur, woonwijken en industrie aanvallen. Nederland blijft zich in NAVO-verband actief inzetten voor de versterking van de Oekraïense krijgsmacht en het intensiveren van de militaire steun aan Oekraïne. Deze steun is essentieel om Oekraïne in staat te stellen zichzelf blijvend te kunnen verdedigen tegen de Russische agressie en op termijn een moderne en effectieve krijgsmacht op te bouwen. Daarbij is het van belang dat naast de huidige bilaterale steun ook wordt geïnvesteerd om de interoperabiliteit van de Oekraïense krijgsmacht met de NAVO te vergroten, ter voorbereiding op toekomstig NAVO-lidmaatschap. Deze inzet past binnen het bredere

kabinetsbeleid om Oekraïne niet alleen op de korte maar ook op de lange termijn te ondersteunen.

Ministers komen ook bijeen in de *NATO-Ukraine Council* (NUC). De Oekraïense Minister van Defensie zal de stand van zaken van de oorlog toelichten. Bondgenoten zullen met hem de voortgang van de operationalisering van NSATU en de bestendinging van de steun aan Oekraïne bespreken. NSATU coördineert de vraag en aanbod betreffende militaire steun aan Oekraïne. Nederland levert in 2025 een financiële bijdrage van € 1,4 miljoen aan NSATU. Momenteel draagt Nederland ook 9 stafofficieren bij. Daarnaast zal worden gesproken over de *Washington Pledge* om Oekraïne blijvend te steunen.

Missies en operaties

Tijdens de DMM zal ook gesproken worden over missies en operaties, met name de NAVO-missie in Irak (NMI). Nederland levert een aanzienlijke bijdrage aan NMI. De context waarin deze missie wordt uitgevoerd was en is, met de val van het regime van Assad, complex te noemen. Zoals eerder gecommuniceerd via de aanvullende artikel 100-brief (Kamerstuk 27 925, nr. 980) is de Amerikaans geleide *Operation Inherent Resolve* (OIR) in transitie. NMI is voor verschillende factoren zoals logistiek en beveiliging afhankelijk van de Amerikaanse geleide operatie. Om deze reden heeft de Nederlandse commandant van NMI de verzelfstandiging van de missie bestempeld als prioriteit. De ontwikkelingen in Syrië hebben mogelijk invloed op de transitie van OIR en daarmee mogelijk op de verzelfstandiging van NMI. Ik zal onderstrepen dat nauwe afstemming en coördinatie tussen de taakgroep OIR en NMI ook in deze fase van belang blijft.

Daarnaast maak ik van de gelegenheid gebruik u te informeren over het besluit om twee trainingen van in totaal drie weken aan te bieden aan de *General Administration of Borders and Crossings* (GABC) van de Palestijnse Autoriteiten (PA), via de *European Union Border Assistance Mission to Rafah Crossing Point* (EUBAM Rafah). Deze korte trainingen zijn voorzien voor de periode van 21 februari tot en met 28 februari, en 12 april tot en met 24 april 2025, en zullen plaatsvinden in Jericho, op de Westelijke Jordaanoever. De trainingen worden verzorgd door het Expertisecentrum Identiteitsfraude en Documenten (ECID) van de Koninklijke Marechaussee en richten zich op *biometric passport and document identity*. Door middel van deze trainingen voorziet Nederland in een directe behoefte van de PA en draagt het bij aan het versterken van de capaciteiten van de PA op het gebied van grensmanagement. EUBAM Rafah is op uitnodiging van zowel de Palestijnse Autoriteiten als de Israëlische regering opgericht. Deze trainingen zijn in overeenstemming met het mandaat van de missie, dat in juni 2024 met instemming van beide partijen met een jaar is verlengd, en worden gefinancierd vanuit het Budget Internationale Veiligheid.

Ook heb ik uw Kamer op 22 oktober een overzicht van de NAVO inzet en oefeningen in de Noordzee toegezegd. Deze vindt u als bijlage bij deze brief. Hieronder valt ook de nieuwe activiteit *Baltic Sentry*, waar momenteel SNMG1 onder leiding van de Zr. Ms. Tromp aan deelneemt.

NAVO-top

Tot slot wil ik uw Kamer graag informeren over de voortgang van het programma rondom de NAVO-top in Den Haag. Nederland organiseert in aanloop naar en rondom de NAVO-top een aantal inhoudelijke en publieksevenementen, onder andere over weerbaarheid en de defensie-

industrie. Het kabinet wil de samenleving en het bedrijfsleven betrekken bij het thema veiligheid en de NAVO-top. Als side event bij de top organiseert Nederland het *NATO Summit Defence Industry Forum*. Bondgenoten en partnerlanden komen samen met industrieleiders om de voortgang, volgende stappen en toekomstige kansen te bespreken die de trans-Atlantische, meerjarige samenwerking in de defensie-industrie versterken.

De Minister van Defensie,
R.P. Brekelmans